P MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68 NR. 5 2011

Samtal med
Jan Guillou del 2

Krönika
Från Gamla Tvätten till Uppsala

Vykortet
Santorini - den vackra vulkanön

ORDFÖRANDE HAR ORDET ALEKSANDAR SRNDOVIC

HNS 2

Den 1 september gick byggkillarna över till ISS. I samma veva skapades den stora orättvisan. Efter beskedet från företagsledningen att de nio Pappersmedlemmar inte kommer att erhålla gratifikation när de slutar ”frivilligt” på bruket för att börja på ISS, inställer sig oundvikligen en fråga - är en tjänsteman mer värd än kollektivaren? Vid en liknande övergång, bara ett par månader tidigare, på huvudkontoret i Norrköping då receptionspersonal som gick över till ISS fick gratifikationen utbetalt måste man öppet ställa den frågan!

Är en tjänsteman mer värd än en kollektivare?

Byggkillarna jobbade i många år på bruket - kompetenta och trogna företaget drömde de aldrig att de skulle bli utsatta för först det påtvingade jobbbytet och strax efter även för diskriminering.

För yngre medlemmar vill jag förklara vad en gratifikation är. Det är en frivilligt lämnad ersättning för gjorda tjänster under anställningstiden. En penninggåva vid sidan av lönen som betalas ut när den anställde går i pension.

Naiva trodde vi att om vi lyfter frågan till Holmen Papers ledning kommer man svara positivt och rätta till felet. Tyvärr - HP personalansvarig har avisat vår begäran utan någon som helst förklarning. Gratifikationen är ett bra exempel på vad som kan hända när arbetsgivaren och facket inte har avtal om ersättningen. Då kan arbetsgivaren ensidigt bestämma hur den ska belöna olika grupper. Det är ett bra exempel på vad skulle hända om vi skulle tillämpa en individuell lönesättning.

Hoppas att den nya platsledningen har mer känsla för rättvisa och att liknande olyckliga händelser inte kommer att inträffa mer. Byggkillarna kommer att klara sig utan de 177 000 kr (totalt för alla nio personer) men kommer att leva med den bittra smaken av orättvisa i munnen.

Seminarium på Folkets Hus

Framtiden är ett ämne som alltid bjuder på spänning när människor träffas för att diskutera den. Så var det även den här gången på Folkets Hus. I ett nytt fräscht upplägg målade man brukets framtid på ett annat sätt än vad vi var vana att uppleva de sista fyra åren. Idag finns det mer optimism än bara för ett år sen. Vi tillverkar produkter som kunderna vill ha och är beredda att betala ett bra pris för. Trots de stora neddragningar äger vi enorm kompetens som tryggar kvalitén och nya spännande projekt i framtiden. Vi är ett forskningsföretag och det är vår styrka. Brukets anställda är det största kapitalet som bruket har och alla är lika viktiga. Det är just därför man måste ta väl hand om dem! Man måste skapa en optimal arbetsmiljö för att de anställda inte ska slitas ut! De ska stimuleras positivt för att fortsätta vara kreativa, men framförallt ska organisationen optimeras. Idag känns det som att det fattas folk på vissa områden.

Nya platschefen

Kenneth Olsson är ny platschef i Hallsta. Han gjorde debut under seminarieveckan. Första intrycket är att Kenneth kommer att bl. a. jobba väldigt mycket med arbetsmiljötänkandet. Vi Pappersmedlemmar välkomnar detta. Vi vill se honom som en som kommer att stabilisera bruket. Det här manskapet är trött på att vara oroliga och stressiga. Vi behöver några lugna år för att få trivseln tillbaka på bruket. Även om man är kompetent och duktig på att jobba behöver man trivsel för att kunna prestera och bjuda på det lilla extra!

Jag önskar er alla en riktig God Jul och Gott Nytt År!

Aleksandar

LAG & AVTAL

LAS och dess konsekvenser

I LAS står;

Paragraf 5 - avtal om tidsbegränsad anställning får träffas

1. för allmän visstidsanställning,
2. för vikariat,
3. för säsongsarbete, och
4. när arbetstagaren har fyllt 67 år.

Om en arbetstagare under en femårsperiod har varit anställd hos arbetsgivaren antingen i allmän visstidsanställning i sammanlagt mer än två år, eller som vikarie i sammanlagt mer än två år, övergår anställningen till en tillsvidareanställning. Lag (2007:391).

Med paragraf 5 som grund har fyra Pappersmedlemmar erhållit tillsvidareanställning. I sig ingenting kontroversiellt men det skapade en diskussion på golvet ändå. Varför? Boven i dramat är de två HNS processerna som kom tätt på varandra! De fyra återanställda medlemmarna blev uppsagda under HNS1 men jobbade mer eller mindre hela tiden därefter eftersom bruket behövde deras tjänster. Efter några år fick de rätt till återanställning med stöd av paragraf 5 . Tyvärr blev folk uppsagda även i HNS2 och de har redan slutat eller kommer att sluta fram till årsskiftet. Dessa har totalt jobbat längre än de fyra återanställda. Detta skapade en känsla om orättvisa trots att anställningen av de fyra var helt i lagens anda. Det här fenomenet hade aldrig inträffat om HNS2 hade kommit några år senare.

Paragrafen i sig är väldigt bra för oss anställda! Med den är vi skyddade mot långa visstidsanställningarna. Tack vare den har fyra Pappersmedlemmar, för sju års sedan, som jobbade länge som visstidare fått fasta anställningar. Då var vi alla jätte glada och nöjda men då hade man inte det här HNS fenomenet. Jag hoppas att de fyra Pappersmedlemmar behandlas väl av sina kollegor eftersom de inte har gjort något fel!

Jag hoppas verkligen att ni förstår vad som har hänt och varför!

Aleksandar

KULTUR

Jan Guillou på Folkets Hus

Jan öppnade med att berätta om när han var ung och ny författare, han hade då ett väldigt stort ego. Berättade om när han var till Bonniers och trodde han hade blivit antagen med en bok. När han förstod att så inte var fallet blev han förnärmad och sa att han aldrig skulle ha med dem att göra mer.

Det var bra, sa han, att ha en hög med böcker som man inte har haft tid att läsa i fall man åker i fängelse - då har man all tid i världen att läsa. Detta med tanke på den tid han satt på Långholmen p g a IB-affären.

Han var riktigt rolig och berättade mycket, även allvarliga saker som hur kung Leopold av Belgien hade massaker på 6 miljoner urinnevånare i Belgiska Kongo i början av 1900-talet. Det har vi inte fått veta genom historieböckerna i skolan.

Jan Guillou berättade att hans morfar och hans två bröder är upphovet till boken Brobyggarna. Det som är sant är att de var i Dresden i början av 1900-talet. Men de flyttade tillbaka till Norge. Så personerna i boken är fiktiva.

Efteråt fick man ställa frågor. Några frågade om hur han gör research. Han hade åkt tågsträckan i Norge och varit och köpt alla böcker om järnvägsbygget på rallarmuseet i Norge. Man måste begränsa sig annars blir det för mycket. En viktig sak är att tänka på är att inte påverkas av hur historien blev. För personerna i boken vet ju inte hur utvecklingen blev.

En kvinna hade sett programmet om honom, på TV, där det bars in uppstoppade djur. Hon frågade om han hade skjutit alla dem själv. Då blev han lite förnärmad. ”Vem vill ha en trofé som någon annan skjutit?” frågade han.

Det var fullsatt i biograf Rosen, ca 185 personer.

Författaraftonen skedde i samarbetet med Biblioteket och Folkets Hus.

Ulrika Enlund

Gammalt, nytt och en omslagspojke

Vi börjar med en bild på det ”nya” lok vi berättade om i förra Kajkanten men som av utrymmesskäl inte fick plats den gången. All lokpersonal är nu inkörd på loket och inga allvarliga invändningar har hörts om nykomlingen. Kanske borde vi ge loket ett namn, tidigare lok har haft namn som Gråsuggan, Dalahästen och Tjocka Berta. Har du förslag så hör av dig till Hamnklubbsstyrelsen.

Den 14 sept blev lönerevisionen för 2011 klar. Den innebar bl a att Lastningsackordet från och med detta år kommer att räknas som ett särskilt tillägg och hädanefter räknas upp med avtalsvärdet. Därmed är en mångårig tvistefråga löst och även om det tog tid så känns det bra att till slut kommit i mål.

I linjeförhandlingarna för att fler ska få Teknikertillägget gick det mindre bra. Endast en person erhöll tillägget. Vårt förslag om ett tillägg för miljöansvarige fick inte heller gehör. Det har även varit lite oklart kring övertidstolkningar. Trots en överläggning där frågetecknen skulle redas ut kvarstår skillnaderna i vad som ska gälla. Vi återkommer.

Förutsättningarna för utlastningsverksamheten har återigen ändrats. Nu ska mer papper ut på båt. Tre båtar är kontrakterade och eventuell extrabåt kan förekomma. Båt nr 3 kommer att gå runt på 9-dagars cykler vilket innebär att det numera kan bli arbete både på lördagar och söndagar. En ny konsekvensutredning har genomförts utifrån de nya premisserna.

Sedan sist har även ett prov gjorts i september med att lasta Birka Transporter på den ursprungliga ro-ro-rampen - kajplats 3. Det gick bra även om rampen är aningen smal och inte tillåter något möte mellan mafidragarna.

De stora tunga investeringarna dröjer även för kajens del men några kulor hittar ner för backen. Bland annat har bastun byggts om (före ombyggnaden hade brädor både i tak och väggar lossnat), lastbilschaufförerna har fått en ny modul med duschmöjlighet, ett nytt konferensrum är på gång i hamnkontoret, nätverket för prickning har bytts ut, den årliga asfalteringen har ägt rum och Infranord har bytt slipers. En översyn av belysningen i magasinen är planerad.

Skyddsverksamheten har inte fungerat sedan en tid tillbaka. Både klubben och företaget är överens om att

Infranord f.d. Banverket byter slipers

utöka antalet skyddsombud till minst 3. Val kommer att ske snarast möjligt. I oktober hade vi en allvarlig truckolycka i magasinet (finns återgiven på annan plats i tidningen). Uppföljning kommer att ske av skyddsorganisationen.

I början av november hölls gruppträffar där temat var Holmens nya jämställhets- och mångfaldspolicy. Man gick igenom dokumentet och diskuterade frågeställningar kring detta i grupper. Dessutom var skydds- och andra hamnfrågor uppe på dagordningen. Alla har haft utvecklingssamtal i år – nästa steg är att utvecklingssamtalen också leder till en utveckling, särskilt för de som önskar lära sig nya saker.

Hur Logistiksektionen ska organiseras och vem som ska leda den är i dagsläget fortfarande okänt. Avdelningschefen är tillfälligt förordnad och sektionschefens stol är vakant. Omplacering av kollektivarna pågår efter HNS2 och några kajare har gått över till skift, eventuellt räcker det med dessa i nuläget.

Till sist kan vi meddela att Kajkanten under 2012 kommer att vara synlig varje dag hela året och i hela landet. Kajkantens Anders Wiklund pryder nämligen omslaget på årets upplaga av förbundets medlemsalmanacka.

Anders Wiklund till vardags i Kajens fikarum

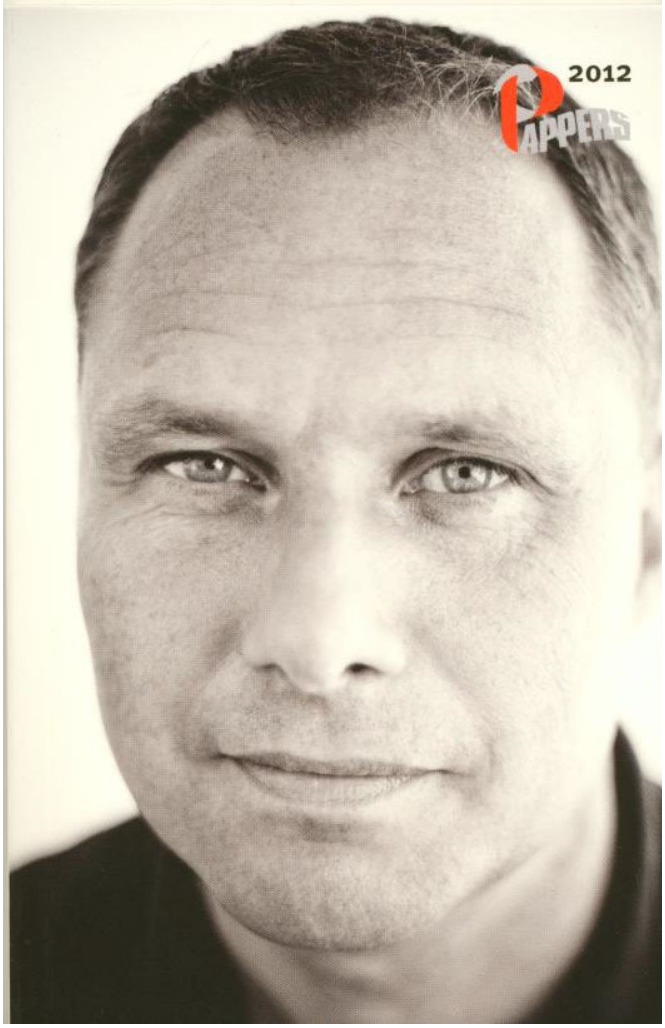

Anders som omslagskille

JULMARKNAD I ÖSTERBYBRUK

Österbybruk - naturens färger kan ingen målare slå ut

Oktober i Österbybruk är långt ifrån vitt. Men det förhindrar inte folk att komma från olika delar av Roslagen att besöka den traditionella julmarknaden. Lokalen var pyntad ordentligt och man såg till att de 90 utställare (varav 20 procent alltid är nya för varje år) skapar en riktig julkänsla. Utställarna säljer sina hantverk i en utsökt omgivning i ånghammarsmedjan och den ståtliga bruksherrgården.

Biljetten kostade 60 kr. Jag själv uppskattade mest de olika delikatessbodarna. Korvarna gjorda på viltkött var oslagbara. En julkrydda med balanserad köttssmak påverkade mina smaklökar till dreglartillstånd. Korvgubben envisades att jag även skulle smaka den senaste av hans konstverk - patén gjord på viltkött och svamp. Han fick högsta betyget av mig. Men det jag verkligen kommer köpa om och om är Lillängens Gårdsmejeriets ost med namnet Blå Get! Blåmögel ost som kan locka fransmän att flytta till Sverige.

Julmarknaden är en plats där alla hittar något roligt. Här hittar man trä- och textilslöjdare, smeder, keramiker, dockmakare och många andra former och uttryck av svenskt hantverk. Det var en trevlig eftermiddag!

Aleksandar Srndovic

Frida och Diego i Sverige

Konstintresserade i allmänhet och radikaler och feminister i synnerhet har julafton nu när man för första gången i Sverige visar en utställning med det äkta mexikanska paret Frida Kahlo och Diego Rivera tillsammans. Det sker på Göteborgs Konstmuseum och utställningen pågår t o m 22 januari.

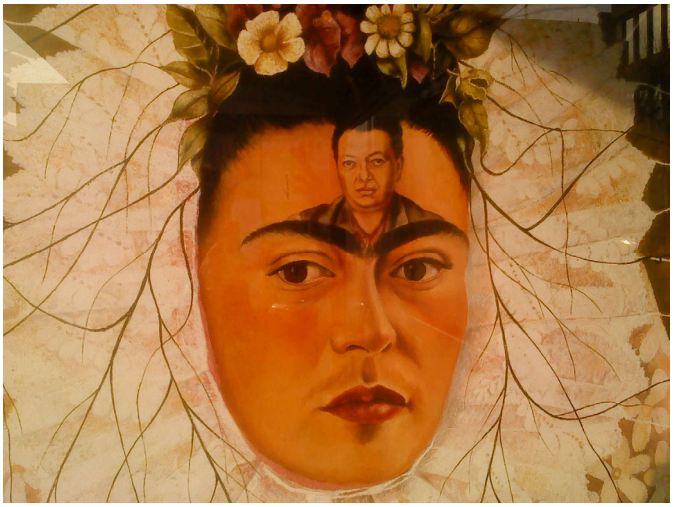

Frida Kahlo: Diego Rivera i mina tankar

I PappersMagasinets julnr förra året presenterade vi Frida Kahlo utifrån den stora utställningen i Berlin ifjol. I Göteborg är det uteslutande verk från makarna Jaques och Natasha Gelmans samling som visas. Utställningen börjar med en introduktionsfilm på 15 minuter. Första rummet ägnas Diego Rivera, rum två delas mellan Frida och Diego medan rum tre är Fridas. Förutom parets egna verk så visas även några av de mest kända fotografierna på dem, bl a Nickolas Murays studiobilder på Frida Kahlo.

Eftersom vi ägnade förra artikeln åt Frida så låter vi Diego Rivera få lite större utrymme denna gång.

Diego Riveras riktiga namn innehåller 16 namn med alla delar räknade – vi nöjer oss med kortvarianten. Han föddes 1886 i Guanajuato, Mexico och studerade konst från 10 årsåldern. I början av 1900-talet befann han sig i Europa, framförallt i Paris. Efter fjorton år återvände Diego till Mexico efter den mexikanska revolutionen 1921. Han ville ställa sin konstnärliga talang till revolutionens och det mexikanska folkets

Diego Rivera: Solrosor

tjänst. Bland annat engagerade han sig i det stora muralmålningsprojektet för offentliga byggnader som den nya regeringen initierade. 1929 gifter han sig med den tjugo år yngre Frida Kahlo. Hon blir hans tredje hustru.

Frida målar och Diego ser på.

Diego Riveras berömmelse sträcker sig långt utanför Mexicos gränser och på 30-talet får han uppdrag att även göra några stora muralmålningar i USA på bl a börsen i San Francisco och Rockefeller Center i New York. Kring den sista blev det en väldig storm när Rivera målat in ett porträtt av Lenin i fresken. Det blev för mycket för finanskapitalet i New York och målningen ”Man at the Crossroads” togs bort. Senare återuppförde Diego den i Mexico.

1957 dör Diego Rivera, tre år efter att Frida Kahlo avlidit. Deras hem testamenteras till mexikanska staten som inrättar ett museum där.

Roger Berglund

Foto: Ulla Inkeri Huhta

”När nazisterna hämtade kommunisterna, teg jag; jag var ju ingen kommunist.

När de spärrade in socialdemokraterna, teg jag; jag var ju ingen socialdemokrat.

När de hämtade de fackliga, lät jag bli att protestera; jag var ju inte med i facket.

När de hämtade judarna, lät jag bli att protestera; jag var ju ingen jude.

När de hämtade mig, fanns det ingen kvar som kunde protestera.”

Martin Niemöller, tysk protestantisk pastor

Med de starkt tankeväckande orden inledde kvällens konferencier Magnus Manhammar från Expo evenemanget.

Som en modern tradition håller de på att bli - Facken i politikens manifestationer. För tredje året i rad hölls, sista veckan i oktober, torgmöte på Hallstaviks centrum. Denna gång med temat ”Demokrati – för allas lika värde!”.

De här kvällarna påminner med sina tända ljus och marschaller nästan om den helg som kommer ännu lite senare på året, nämligen Allhelgonahelgen. I år tändes ljusen för Utöyas offer.

Men trots de många hundra ljusen består de här torgmötena av mycket mer än så. Flera talare ville till de ca 90 personer som mötet samlat, tala om demokrati, om tolerans, om mångfald och en önskan om ökad medvetenhet.

När sedan solen gick ned och skymningen lade sig kom kylan smygandes. Inte bara bildligt som när tankarna går till händelsen på Utöya, utan även mer bokstavligt meteorologiskt. Temperaturen kunde helt visst kännas stiga flertalet grader när energin hos några av talarna närmade sig kärnklyvningspunkten, men, för den sakens skull var det inte mindre uppskattat med den rykande varma ärtsoppa som serverades jämte talen. Och räckte inte det så kunde man alltid stampa frusna fötter i takt till av The Upcountry Blacksmiths framförda musik.

Talare på torget var; Gabriel Wikström, förbundsordförande SSU, Helené Hellmark-Knutsson, finanslandstingsråd, Johan Lindholm, Byggnads 2:e vice ordf, Tomas Baudin, Kommunals 2:e vice ordf. och K-G Westlund, LO-distriktet i Sthlm.

Text: **Anders Lidén**

Foto: Ulla Inkeri Huhta

Talare f.v. Magnus Manhammar, Tomas Baudin, Helené Hellmark-Knutsson, Gabriel Wikström, K-G Westlund och Johan Lindholm

The Upcountry Blacksmiths framförde musik

SSU:s ordförande Gabriel Wikström, Häverö s-förenings ordförande Christer Hallingström och Pappers Taisto Hautala tänder ljus för Utöyas förlorade unga liv.

Facken i politiken är ett samarbete mellan flera fack och organisationer i regionen, där Pappers Avd 68 självklart är en av aktörerna.

Karl-Petter Thorwaldsson medverkade vid vår kontaktombudsträff i september. Karl-Petter är förbundsordförande i ABF, ombudsman i IF Metall och en av kandidaterna till ny LO-ordförande efter Wanja Lundby-Wedin.

PappersMagasinet passade på att ställa några frågor till honom.

RB: Vilka är de stora utmaningarna som LO står inför?

KPT: Jag tycker två saker; det ena är att man måste utveckla LO så att förbunden tycker att det är ok att vi tar hand om det lokala fackliga arbetet.

Det andra är att LO och förbunden förmår formulera en politik för arbete åt alla som håller på 2000-talet.

Det är egentligen 20 år sedan, 1990, som vi bestämde oss för att sätta låg inflation före hög sysselsättning. Sedan dess har vi haft hög arbetslöshet hela tiden. Jag tror att människor i Sverige och våra medlemmar i facket förväntar sig att vi har en bättre politik för arbete åt alla – de två sakerna; lokal närvaro och arbete åt alla!

RB: Tror du att vi kan ändra på det inflationsmålet? Är det inte EU-anknutet?

KPT: Nej, jag tror inte det... Egentligen fick jag det bekräftat för två veckor sedan. Då var huvudledaren i Dagens Industri, som ju är det mest borgerliga vi har, ”inflation kan vara ett sätt att lösa problemet” skrev de. Jag blev så jäkla förbannad! Vi har haft en inflationsrestriktion sedan 1990, vår motpart i samhället säger att vi inte kan ha full sysselsättning i samhället för det driver upp inflationen – men det är ok att ha hög inflation för att rädda de banker som har tagit för sig för mycket i Grekland och andra länder! Då är det ok, då kan man höja inflationen om USA har för hög statsskuld. Men inte när det handlar om att ha full sysselsättning! Men det tror jag att vi kan – det går att kombinera full sysselsättning med låg inflation! I det

arbetet måste fler jobb skapas, av staten subventionerade, men det är bättre än att man går öppet arbetslös…men nu sa jag väldigt mycket…

RB: Har du testat det här på partistyrelsen?

KPT: Nej,nej. Men jag tycker att det är bra om det blir mer ideologisk fight mellan LO och partiet. Jag tror att rosornas krig ger nya och bättre förslag än om man är överens hela tiden.

RB: Vill du reglera bemannings- och uthyrningsbranchen?

KPT: Jag tror att det är väldigt svårt att hitta en reglering. Jag tycker att vi ska välja den andra vägen och se till att vi blir duktiga på att organisera och ge dem samma möjligheter. Det finns några avtalsområden som prövar detta, t.ex. inom delar av Handels avtalsområde har man satt ett maxtal på 10 %. Det positiva kan ju vara att det blir en begränsning. Det negativa, som de ju också har kritik om inom Handels, är att då blir det ju som en regel att nu blir det *minst* 10 %! Då blir det 10 % överallt, så det är inte så givet vad som händer. Det ska bli intressant att följa vad som händer där!

Men grundregeln det är att vi skrivit ett kollektivavtal för dem som är i bemanningsbranchen – det ska kosta arbetsgivaren mycket mer än att ha ordinarie personal. Dessutom ska vi behandla dem som om de vore våra egna medlemmar – det tror jag är det bästa sättet att lösa problemet. Men ni ska vara väldigt glada ju längre ni kan klara er utan stora grupper inhyrda. Det är jättesvårt fackligt med det här A- och B-laget! Våra arbetsgivare vet precis vad de gör, de slår sönder våra gängse rutor, de är jäkligt skickliga på det. Hur det än är så ser andra med misstänksamhet på dem som inte går på det vanliga avtalet, och de är rädda, de vågar inte gå på utbildningar eller fackmöten, för de är rädda att bli av med sitt jobb.

RB: Du tror inte att det är möjligt att återgå till en situation när bemanningsföretagen bara ansvarar för arbetstoppar och säsongsberoende jobb?

KPT: Jag tror att det blir väldigt, väldigt svårt att se hur vi skulle få igenom det. Det är väldigt svårt att prata med Pappers om det, men i vår bransch är det här vardag och har varit det länge. Det är också ett fall på eget grepp – de första av de här företagen startade vi själva. När vi fick arbetslöshet startade vi egna be-

manningsföretag för att få ut folk på jobben. Så vi har delvis undergrävt för det själva också…men begränsa så mycket som det går!

RB: LO har ett väldigt dåligt trovärdighetsindex (visar undersökning enl. LO-tidningen). Hur ska du ändra på det?

KPT: Det finns bara ett sätt. Vi måste i medlemmens och allmänhetens ögon ha några framgångar! Under så många år nu har vi tappat medlemsmässigt, över tio procent på några år. Vi har haft fler interna konflikter än tidigare, bråkat mycket om lönerörelsen etc. Detta har gjort att allmänheten utanför inte ser vad vi är bra till. Vi måste ha några framgångar, hitta lösningar på ett antal stora problem, arbetslösheten, vad vi ska göra med medlemmar som blivit av med jobbet, hur vi ska komma tillbaka till ett samhälle som faktiskt går mot större rättvisa och inte mot större orättvisa. Lyckas vi med det, om vi skulle få de framgångarna, då är jag tämligen säker på att det skulle ändra sig. På 1980-talet hade vi kampanjen ”Facket på din sida”. Utan att göra den kampanjen, men så att folk känner att vi är på din sida – då är vi tillbaka där!

Det är roligt att lyssna på en sådan här grupp

(kontaktombuden)! Jag hör ju att ni är i medlemmarnas vardag - ni *är* medlemmarnas vardag. Det är inte så konstigt att det bara är fem som inte är med i facket, ni är ju där, ni finns ju där, det är ju aldrig längre än kanske 20 m i en fabrik till närmaste förtroendevald! Och nu har ni tagit fram symboler (knappar, klistermärken). Jag har gjort exakt detsamma i IF Metall. Jag vet precis vad ni vill göra – att det ska synas överallt att ”vi är här och vi har stort inflytande!”. Även arbetsgivaren ska veta att: ”Vi ska inte sätta oss upp mot dem – alla håller med dem..!”.

Jag var på ett klubbesök i Umeå förra året. För två år sedan fick de ett lönelyft på 0,9 % - det lägsta lönelyftet någonsin! Då tog de fram en knapp: ”0,9 procent?! Vi är värda bättre!” *Alla* anställda på hela företaget hade den! I år fick de 5,2 %. De vet också att det beror på att medlemmarna gjorde så att arbetsgivaren fattade att ”Ok, vi kan inte göra så här ett år till..”.

RB: Du säger att vi måste få några framgångar – betyder det att LO måste bli mer av en kamporganisation?

KPT: Det tror jag absolut! Som jag sa innan: Jag tror inte att det är fel att ha en hård ideologisk debatt inom arbetarrörelsen. Min erfarenhet är - jag har varit med rätt många år - då, när det kallades ”rosornas krig”, då vi hade en fight om t.ex. full sysselsättning och låg inflation, till slut när vi ska bestämma oss, tvingas man göra en kompromiss. Den blir ofta bättre än båda linjerna – men då måste man ha fighten för att hitta den! Idag hittar vi kompromissen först, och den blir aldrig frambråkad, så det blir inte heller någon som står för den. Jag tillhör dem som tror att det vore bra med mer debatt.

RB: Kommer det att bli ett LO-medlemskap för dem som inte får fast jobb och som hoppar mellan branscherna?

KPT: Om förbunden vill det. Jag tycker att det vore väldigt bra. Men även om man inte löser det som du sa, med ett LO-medlemskap, så tycker jag att man ska göra det annorlunda.

Om du har en medlem som jobbar hos er, sen ska den av olika skäl inte vara kvar utan den går vidare till nästa ställe. Då ska vi göra precis tvärtom mot idag! *Vi* ska göra det till *vårt* ansvar. Vi vet ofta vad den personen går till, eller om det är ett ställe man kommer till, så vet de varifrån man kommer. Då säger de idag till den medlemmen ”kan inte du fixa ett arbetsgivarintyg därifrån du var, så att vi kan få in dig utan att du behöver ha en ny 6-månaders period?”. Skit i det! Låt oss ta hand om alla de problemen själva! Medlemmen ska aldrig behöva veta vilka blanketter vi skickar mellan varandra, utan de ska bara veta att man fortsätter

Kontaktombuden var nöjda med Karl-Petters föreläsning om fackensframtiden

vara medlem i facket. Då skulle vi ha löst mycket av problemen.

Idag pratas mycket om att man skulle försöka (utanför Byggnads, Elektrikerna, Hotell & Restaurang som idag jobbar med elevmedlemskap) ha ett ungdomsmedlemskap som är lika för alla förbund. Då skulle man skriva in folk redan på gymnasiet, när man gör uppsökeri och skolpresentationer på de praktiska linjerna. Får man in dem redan där är mycket vunnet!

RB: Det förslaget förutsätter nästan att de redan är medlemmar som vi sedan slussar över. Det blir en administrativ hantering. Men problemet är väl att få in dem först? Det är dyrt att betala en fackavgift och sedan upplevs det att man inte har så mycket nytta av den. Man flyttar mellan olika anställningar – då måste man ha en låg tröskel.

KPT: Ta bort tröskeln helt och hållet! I t.ex. Hotell & Restaurang på gymnasiet, har de ingen avgift överhuvudtaget! De skrivs in, sedan börjar de få lite info, och sedan när de väl börjar jobba så är det mycket lättare att rekrytera. Det tror jag är helt rätt väg att gå!

RB: Till sist – Vad tycker du om Pappers?

KPT: Jag har alltid tyckt om Pappers! Jag är uppvuxen med att jiddra med en Pappersavdelning i Lessebo. De hjälpte alltid oss i SSU. (Alla papper som vi skulle göra flygblad av var det ordförande som ordnade. Sent på fredagskvällarna fick vi komma och hämta).

Jag tycker väldigt mycket om sättet Pappers organiseras på! Ni är lyckligt lottade som kan göra så – ni får en gratis organisation som vi andra måste betala för. Ni ska vara väldigt rädda om den modellen. Sen tycker jag – om ni nu har den unika möjligheten – då får ni bjussa på er storlek på de ca 60 ställen där ni har egen avdelning. Det blir ert ansvar där att hjälpa de andra, mindre facken, som det är där IF Metall är det stora facket på andra bruksorter. Problemet - baksidan för IF Metall och Pappers är att man lätt blir isolerad i sig själv. Man träffar inte andra, man har sin egen avdelning.

Roger Berglund

Anders Lidén

BEMANNINGSFÖRETAG

Även denna gång var vi tre stycken från Hallsta; Taisto, Tommy och Örjan, som åkte till Stockholm för att återigen bevista en konferens om bemanningsföretag.

Denna gång var vi på LO-borgen.

Förra gången vi var på en liknande konferens fick man (jag) en lite mer positiv syn på bemanningsföretagen, men efter denna dag har man (jag) en annan syn på saken.

Detta var en tvärfacklig träff, så det fanns många representanter från olika fackliga avdelningar.

Det blev en bra diskussion mellan de olika grupperna.

I den grupp jag satt framkom det att de på sina företag inte har många som kommer från något bemanningsföretag.

Det finns ett kollektivavtal mellan LO och bemanningsföretagen, men den är ihålig som en schweizerost.Tjänstemannafacken ligger ganska långt före övriga förbund vad gäller hanteringen av bemanningsföretagen, så mycket finns kvar att göra. Arbetsmiljö, anställningsvillkor och lön är något som inte får bli eftersatt i ev. nya avtal med dessa företag.

Det är därför mycket viktigt att rekrytera folk från bemanningsföretag till facket vilket verkar vara en tuff uppgift.Vi måste börja jobba mera tvärfackligt för att kunna öka rekryteringen.

Vi inom Pappers ser ännu så länge inte så mycket av dessa bemanningsföretag men det är väl bara en tidsfråga innan vi är i den situationen.

LO arbetar som sagt med bemanningsfrågor, men mycket återstår att göra. Kanske ett samarbete med tjänstemannafacken kan vara aktuellt.

Vi får hoppas att lagar och föreskrifter inte ändras för mycket så det försvårar vår strävan till att det ska vara gott att leva och arbeta.

Örjan Jansson

Arbetsmiljörapport

Vi har haft 16st olycksfall med sjukskrivning och 81 nollskador utan sjukskrivning Tyvärr så ligger skadornas trend i samma nivå som tidigare år.

Målet är att minska det totala antalet skador med 20 % i år. Vi hoppas verkligen att vi lyckas minska med några procent i år så vi bryter den negativa trenden som vi har haft ett antal år.

Tillbuden är 382 hittills i år, det är glädjande att vi har ökat tillbudsrapporteringen med ca 10 %, vi har stora förhoppningar att detta håller i sig året ut.

Vi har arbetsplatsträffarna som är ett utmärkt forum att prata om säkerhet och att gå genom tillbuden som man har haft på sin arbetsplats.

I pappersmagasinet (Ladan) händer det en hel del tillbud och en del skador. Vi intervjuade Boris på rullarlagret som råkade ut för en skada nyligen. Han hade kört på en pelare i pappersmagasinet.

Olyckan inträffade när Boris lämnade rullar i ett fack.

...jag blev först lite överraskad och sedan ganska nöjd...

När han åkte tillbaka så tittade han mot södra transportbandet om det var några rullar stående där. Truckens högra stativ skymde pelaren, så aggregatet tog då i pelaren varvid trucken tvärstannade. Han slog i huvudet i handtaget på truckdörren, Jack uppstod i pannan på vänster sida. Boris tittade i backspegeln och då såg han att han blödde kraftig. Självklart blev Boris rädd och chockad.

Boris körde tillbaka trucken till rullarlagrets personalrum och Barbro fanns där.

Hon hjälpte Boris med första hjälpen och ringde till vakten efter ambulans. Boris kom till sjukhuset och fick sys med 5 stygn i pannan.

Hur uppfattade du situationen Barbro när du hörde att Boris ropade ”ring efter ambulans” till dig?

Barbro: Då gick jag honom till mötes och bad honom sätta sig ner. Hämtade blodstoppare som Boris själv höll mot såret medan jag ringde vakten för att tillkalla ambulans. Sedan torkade jag honom i ansiktet så jag såg att det inte var någon mera skada medan jag försökte få honom lite lugnare samt lade upp Boris ben på en stol eftersom han slagit i ordentligt under knäet. Det dröjde väl ca 10 minuter så kom ambulan-

Omplåstrad Boris tillbaka i trucken

Boris tackade Barbro för den hjälp han har fått av henne

sen.

Det var första gången jag behövde ge någon första hjälpen och blev först lite överraskad och sedan ganska nöjd med att jag lyckades behålla lugnet. Nu vet jag att man klarar mera än vad man kanske tror.

Boris tyckte att Barbro gjorde en fantastiskt förstahjälpen insats.

Nu ska det kollas om man kan göra förbättringar för säkerheten inne i truckarna och hitta rutiner för hur man kan förbättra kontakten mellan truckförarna. Det är ju bara två per skift som jobbar i rullarlaget och de kan hålla på med jobb långt ifrån varandra.

OHSAS 18001 är ett kvalitetssystem där arbetsmiljön är med. Vi har jobbat med en hel del olika områden för att bli certifierade i OHSAS 18001. Målet är att vi lyckas med certifieringen under december i år.

Arbetsmiljöaspekterna har vi fått fram via tillbudsrapportering. Vi har haft tio olika grupper som har jobbat med olika arbetsområden. Det har verkligen varit lyckat, med många bra förslag som har kommit fram för att minska risker i arbetet. Nu gäller det för alla skyddsområden att bevaka så punkterna blir genomförda och se till att man får dem protokollförda i sina skyddsmöten.

Vi har ett antal konsekvensanalyser som det ska göras uppföljningar på. Uppföljningarna är mycket viktiga, se till att ni får med alla synpunkter som ni har i handlingsplanen som ska vara tidsatt och innehålla en ansvarig person för åtgärderna.

Taisto Hautala

REHAB & HÄLSA

Vi har haft ett antal rehabiliteringar som har varit lyckade. Syftet med rehabilitering är att få långtidssjuka tillbaka till god hälsa och arbetet. I övrigt vill vi skapa en bättre trivsel på arbetsplatserna.

Vi har jobbat med underlag till psykosociala skyddsronder och nu har vi blivit färdiga med underlaget. Nu ska vi göra en test på en grupp under november och utvärdera resultatet. Nästa år ska dom flesta av grupperna ha genomfört minst en rond.

Vad är en psykosocial skyddsrond?

Med psykosocial skyddsrond menas att man undersöker den psykosociala arbetsmiljön på en arbetsplats. Diskussionerna ska helst utmynna i konstruktiva idéer, handlingsplaner och beslut.

Många uppfattar de psykosociala frågorna som svårare att ta i och att mäta än de fysiska. Beslut har därför tagits i skyddskommittén att använda en enkel mall vid psykosocial skyddsrond, så kallad sittrond. Syftet med mallen är att den ska vara ett stöd och ett diskutionssunderlag i det här arbetet.

Vi har jobbat med flera rehabiliteringsärenden under året och här har vi sett att det är bra om man har någon facklig kamrat med sig så tidigt som möjligt. Vi har informationsträffar för långtidssjuka om regelverket.

Vi erbjuder utbildningar till skyddsombuden om regeländringar för rehabiliteringskedjan och det svåra rehabsamtalet.

För tillfället är det 10 st. långtidssjuka och 3st. som arbetar del av tiden.

Taisto Hautala

Bild: Robert Nyberg

När Aleksandar ringde och frågade om jag ville skriva en gästkrönika i den eminenta medlemstidningen Magasinet blev jag så himla glad och stolt. Tänk att få helt fria tyglar att skriva om vad jag vill, och även få det publicerat för andra medlemmar i Pappers som inte jobbar på Fiskeby Board i Norrköping som är min arbetsplats och där jag har varit ordförande i ca:5 år. Jag skriver regelbundet information om genomförda förhandlingar och annat som kan vara av intresse för ”mina” drygt 200 medlemmar här. Oftast informerar jag via mail, ett ”Medlemsnytt” som jag skickar ut till de (+100st) medlemmar som har anmält en privat mailadress (då kan jag skriva ganska fritt och öppenhärtligt utan att riskera att mailet fastnar i företagets mailfilter) Vi har även en Facebook grupp där jag snabbt kan sprida info och där vi även på ett enkelt sätt kan föra diskussioner i aktuella frågor. Vår hemsida lever dock i någon slags träda, tyvärr. Likaså är det alltid svårt att få medlemmar att komma på medlemsmötena. Jag tror inte att det beror på bristande intresse utan mer på okunnighet om hur lätt det är att påverka sin egen situation och lokala problem i Pappers platta och väl fungerande organisation. Och ju fler forum för att sprida information, desto bättre är det, så var stola över er lokala medlemstidning.

Vad skall jag skriva om då? Spontant tänkte jag berätta om mitt engagemang som fritidspolitiker (Sosse) och de spännande uppdrag jag har fått ibland annat i Stadsplaneringsnämnden och som styrelseledamot i ett av kommunens bolag. Eller försöka ge bra exempel på lokalt genomförda förhandlingar vi gjort här på Fiskeby, tex om hur vi precis infört optimal drift på vår nya fastbränslepanna och beskriva hur deras uppskattade nya 6-skift schema fungerar. Eller berätta om den uppgörelse vi har om 11 timmars sammanhängande dygnsvila eller hur vi i Östra distriktet samarbetar när det gäller lite tyngre förhandlingsfrågor med att hjälpa och stötta varandra och ge goda exempel.

Men så hade vi ett möte i morse med de andra fackliga företrädarna (Unionen och Ledarna) där vi träffas och pratar om vi har några gemensamma frågor som berör oss alla som vi vill driva tillsammans. MBR-L kallas dessa möten, det står för medbestämmande råd, lokalt. Och då halkade vi in på avtalsrörelsen som just startat, Unionen är tydligen inte helt nöjda (för att inte säga arga och besvikna) på att Pappers inte är med i Facken inom Industrin (FI) längre. (För Pappers förutsåg i ett tidigt skede att det samarbetet inte skulle vara förenligt med LO samordningen.) Men det skall de bara skita i upplyste jag Unionen om, för de svikarna gick och skrev på ett uselt avtal under tiden Pappers hade varslat om konfliktåtgärder och så gör man bara inte. PUNKT.

Jag blir så förbannad!

Vi gick iaf bland annat gemensamt igenom Skogsindustriernas krav i avtalsrörelsen, Pappers har ju som bekant begärt 860:- och ytterligare 9 timmar arbetstidsförkortning (ATK) en del medlemmar blir väldigt besvikna när vi kanske får hälften av vad vi begärt. Men det som sällan blir känt är just vilka horribla krav arbetsgivarna ställer.

Jag brukar ha stort överseende med mycket, men människor som är riktigt dumma, korkade och elaka har jag ganska begränsat tålamod med. Så när vi läste igenom arbetsgivarens krav blev jag så förbannad! Jag skall ge några exempel ur deras krav så kanske Du förstår varför:

Lönen skall bestämmas utifrån företagets förutsättningar och de enskilda medarbetarnas prestationer. De vill att de lokala parterna skall ha möjlighet att avvika (nedåt såklart) både från den centrala lönenivån och tidpunkten för lönerevisionen. = Vad betyder då detta? Jo att om företagen inte når upp till uppsatta mål så blir det ingen löneökning alls. De brukar ju räkna på det sättet att har de budgeterat att tjäna 200 miljoner, men ”bara” tjänar 180, så har de gått back med 20 miljoner, då finns det ju inget utrymme för att höja lönerna, det begriper väl alla?

Företagen ska kunna bestämma när och hur arbetet skall utföras. Verksamhetens krav måste avgöra förläggningen av den ordinarie arbetstiden = Skall vi slopa Lokalavtalen och alla skiftscheman och enbart arbeta när företaget har behov av det? Lite som på 1930 talet kommer vi att få stå med ”mössan i handen” utanför grindarna och undra ifall vi kanske skall få något arbete och lön idag? Hos oss, som har stopp på storhelgerna kommer det att innebära att vi ska arbeta alla helger, ifall företaget ensidigt anser att de

har behov av lite extra produktion.

Arbetstidsuttaget behöver öka, inte minska. De menar att ATK minsann ”medför ökade kostnader och administrativa problem för många företag” = De vill såklart begränsa möjligheten att ut de ATK timmar vi kämpat för och de är även tid som vi offrat löneökningar i kronor för att få till. Vi skall bara få ledigt ifall det passar arbetsgivaren.

Arbetsgivarna vill även införa ”generell lokal dispositivitet” = Arbetsgivaren vill kunna komma överens med enskild arbetstagare om avvikelser från de centrala/lokala överenskommelserna om tillexempel lägre OB ersättning eller färre semesterdagar.

De vill införa ytterligare 150 timmar övertidsarbete, givetvis utan krav på överenskommelse med facket eller den enskilde. = De räcker tydligen inte med de 200 timmar vi redan har avtalat fram, redan dessa 200 timmar är mer än de flesta andra avtalsområden har i sina avtal (150 timmar brukar vara taket). Och just skrivningen ”utan krav på överenskommelse” gjorde att jag fick hejda en tvångstanke om att genast springa ut i fabriken och trycka in alla nödstoppsknappar jag hittar.

Det tänker jag såklart inte göra, då vi (än så länge) har fredsplikt. Men skall en enda av de ovanstående punkterna kunna accepteras måste vi självklart ha lokal strejkrätt!

Kommer man lokalt inte överens i en förhandling så kan ju företaget förhindra, eller obstruera som det heter på avtalsspråk, att man överhuvudtaget kommer överens hur länge som helst. Om det inte finns någon slags stupstock eller det finns en hotbild om produktionsbortfall (strejk, övertidsblockad mm) så finns det ju varken anledning eller motivation för arbetsgivaren att nå en överenskommelse.

Jag känner även att jag skulle vilja att alla medlemmar hade större kunskap om historien och om hur vidriga arbetsförhållanden det var förr i tiden. Och det är bara ca 100 år sedan, låt oss inte hamna där igen. Låt oss tillsammans fortsätta kämpa för en bra och säker arbetsmiljö, hyfsade löner, scheman, semestrar och bra försäkringar samt ett utvecklande arbete där man regelbundet får fortbildning och där man får vara med och påverka sin arbetssituation. Tills vi hörs nästa gång kan jag rekommendera att ni läser Per Anders Fogelströms bok Mina drömmars stad.

Mvh

Classe Nöid

Ordförande Pappers avd 51 Fiskeby Norrköping

Fiskeby

Från Gamla Tvätten till Uppsala

När jag 1976 började på sulfatfabriken hemma i Norrsundet hade jag redan några somrar avverkade som städare av Passagen och dagkuli med spade och sopkvast i högsta hugg. Efter tre år på gymnasiet ansågs jag mogen att inträda i det högre kastet: Jag blev Vattenverksskötare.

Det var ett utmärkt jobb. Förmiddagsskiften var värst, då fick jag ta i lite extra. Tömma saltpåsar och städa. Men nätterna var lugna och sköna, jag läste massor, framförallt om politik och kunde ibland slumra till lite. Dörrarna var så arrangerade att när någon kom in så slamrade det, och några sekunders respit fanns att snygga till sig i den händelse det var en bas eller ingenjör som stormade in. I vart fall, det blev en del fortbildning på företagets bekostnad.

Och Gud vad man tjänade pengar! Jag bodde hemma hos morsan och kunde lägga det mesta på hög. Det gick åt en del under långledigheterna, men det dröjde inte länge innan jag samlat en nätt liten slant på banken.

Frågan är vad de skulle användas till?

Så fick jag förflyttning från vattenverket till Gamla Tvätten. Det var en betydligt mer intensiv arbetsplats och inte alltid helt säker.

Blåsningarna från koket krävde att svängarna var rejält ditsatta och det hände att det var på väg att gå åt helvete, framförallt på morgonkulan när vargtimmen sänkt intelligensnivån.

Det var då jag på allvar började fundera om jag skulle göra något annat av mitt liv än det som Gamla Tvätten erbjöd.

Så hände det sig att en kompis ringde och frågade om jag inte ville följa med på en jordenruntresa, till Nya Zeeland. Jag svarade JA på rot och gick sen direkt till jordgloben och började leta efter var den där ön egentligen fanns belägen.

Det tog en stund innan jag hittade resemålet, på andra sidan jordklotet.

Jag drog andan av förskräckelse när jag insåg vad jag bestämt.

Så jag sade upp mig. Tog pengarna och drog iväg på en äventyrlig resa. En kompis fick överta jobbet jag lämnade. Efter någon tid fastnade han med tummen mellan en kätting och ett kugghjul och blev amputerad. I brev till Nya Zeeland fick jag veta om hans öde. Och att han bestämt sig för att börja ett nytt liv och börja läsa på det stora universitetet i Uppsala.

När jag väl kommit hem från min resa jobbade jag ett tag som ljusstöpare och tvåltillverkare. Men återupptog snart livet som vagabond. En lördagsförmiddag var det nära att jag och några kompisar dränkte oss i fyllan och villan under en liten båttur.

Jag fick en tankeställare. Och min tumlöse kompis i Uppsala tyckte jag borde komma dit, leva ett mer konstruktivt skörlevnadsliv, läsa mer om politik, ett ämne som hette ”statsvetenskap”.

Stig-Björn på fabriken i Norrsundet ca 1976 som hjälptvättare.

Sagt och gjort. Jag testade Uppsala. Och resten är historia. Nu försörjer jag mig på mina kunskaper från

Norrsundstiden och statsvetenskapen. Så småningom blev jag filosofie doktor på en avhandling om den svenska högern.
En viss ödmjukhet kom dock att prägla min fortsatta tillvaro. När jag återvände för att sommarjobba i Norrsundet efter ett par terminer i Uppsala så sade basen åt mig första dagen:
”Ljunggren, här är en spade. Ta den och gör rent bakom Gamla Pappsalen. Det ser för jävligt ut…”
”Okey, men jag har faktiskt två betyg i statsvetenskap nuförtiden”, svarade jag prudentligt.
”Jaså”, sa han, ”det är det HÄR som är handtaget!”, och pekade var man skulle hålla…..

Stig-Björn Ljunggren
Statsvetare och känd samhällsdebattör från Uppsala.

UNDERHÅLLSKLUBBEN

Underhållsklubben på väg att läggas ner

Den 12 oktober hade Underhållsklubben årsmöte. En liten skara hade samlats i Röda Villan och särskilt inbjudan var Roger Berglund (årsmötesordförande) och Ulrika Enlund (årsmötessekreterare).

Verksamhets- och ekonomisk berättelse lades med godkännande till handlingarna men den stora frågan var om klubben skulle läggas ner eller inte. Frågan var behandlad tidigare och styrelsen hade konstaterat att det inte längre fanns några personer som var villiga att hålla i klubbens verksamhet. Förslaget till årsmötet var därför att lägga ner Underhållsklubben (tidigare Verkstadsklubben) vilket också blev beslutat. En nedläggning kräver dock två årsmötesbeslut och när en slutrevision gjorts av ekonomin kan man samla klubben till ett nytt årsmöte för att fatta det avgörande beslutet.

Årsmötet beslutade om en sista medlemsfest, att KF:s medlemskonto och inköpskort avslutas, att andelarna i Folkets Hus skänks till avd 68, drickaautomaten och kaffeautomaten skänks till Driftklubb respektive Hamnklubb. Pengar som finns kvar vid nedläggningen kommer att läggas på ett särskilt konto hos avd 68 ifall intresse finns att återstarta klubben i framtiden.

DRIFTKLUBBEN

Rapport från Driftklubben

ÅKC

ÅKC provkörde sommaren med att byta sista natten i skiftcykeln mot ett eftermiddagsskift. Man vill gärna fortsätta med detta schema året runt. Utredning pågår om det finns möjlighet för det.

Skiftschema 2012

I 2012 års schema finns inte längre fyra lika skift i följd.

Skiftlag 6 har fått 13 utfyllnadsskift 2012. År 2011 var det lag 4 som hade 14 st. Detta fenomen har alltid förekommit men det rullar mellan skiften så 2013 är det något annat skift som blir lyckliga. Fick lite information om skiftschemat i Braviken som vi kommer att kolla upp om detta går att genomföra hos oss. Vi återkommer i frågan. Om ni upptäcker fel i schemat så ta kontakt med Hans Svenberg eller Håkan Lundén. Vissa fel har upptäckts och man har åtgärdat dem.

Familjedagen

Tråkigt att familjedagen inte kom till skott, men p.g.a. tidsbrist kunde vi inte genomföra den. Vi kommer att se till att ordna det under 2012 istället. Finns det någon som har en bra ide så lämna gärna den till någon i klubbens styrelse.

Automater

Nu äger vi våran varuautomat så var försiktiga nu.

Nytt lås till skåpet för automaterna är på gång. Problem med att få låset att passa i skåpdörren. Arbetet fortsätter med att få till bytet.

Torrändan

Vi kommer försöka att ha stormöten skiftlagsvis. Vi känner att det är ett måste nu så vi hinner prata ihop oss. Ta gärna upp detta när ni har måndagsmöten så att det börjar hända något.

Jaana Kuusisto

FÖRSÄKRINGSRUTA MEDLEMSKVARTEN

Våra försäkringar nyttjas inte fullt ut. Många av Pappers medlemmar missar tyvärr att anmäla händelser som kan ge rätt till ersättning, ofta på grund av att man inte vet att man kan anmäla eller hur man går tillväga. Här vill vi hjälpa till! Du som är medlem i Pappers har möjlighet att anmäla dig för en kostnadsfri information om ditt försäkringsskydd via lag, kollektivavtal och ditt fackliga medlemskap (Försäkringskvart).

En medlemskvart är ett samtal där du tillsammans med en av fackets försäkringsrådgivare, och med stöd av en så kallad checklista går igenom de försäkringar du har. Om det under samtalet kommer fram att det finns anledning att göra en anmälan och ansöka om ersättning ur någon av försäkringarna, så får du naturligtvis även hjälp med detta. Anmälan och bokning av tiden gör du enklast om du ringer eller kommer till expeditionen och pratar med Ulrika Enlund tfn. 263 90 eller med Anders Lidén tfn. 269 51.

Informationskommittén har ambition att publicera i Pappers Magasinet från och med den här nummer nyttig information om våra försäkringar.

Pappersmagasinet ställde tre snabba frågor till några av Pappers medlemmar som tagit tillfället att komma till expeditionen för att få en försäkringsgenomgång.

Frågorna vi ställde var:

1. Hur fick du reda på att möjligheten till försäkringsrådgivning fanns?

2. Bäst under rådgivningen?

3. Helhetsintrycket?

MATS JANSSON
ÅKC operatör

1. Genom studieuppsökarna (som inte bara pratar studier...). 2. Bäst kändes det förtroliga samtalet med rådgivaren. Det blev inget prånglande och försök till försäljning av diverse tilläggsförsäkringar, men bra om att få upplysningen om att dessa ändå finns. 3. Det var mycket värdefullt!

SELIM MEHOVIC
ÅKC operatör

1. Genom studieuppsökeriet.

2. Helheten! Jag tror att många ofta har sett till att ha ett bra försäkringsskydd, man vet att man har en försäkring för olycksfall, en försäkring för hemmet, kanske en för barnen och vet dessutom vad det kostar o.s.v. men sen blir det inte av att läsa alla detaljer i villkoren. DET är sånt man får reda på vid genomgången! 3. Det var jättebra! Fler borde använda sig av möjligheten att få en försäkringsgenomgång.

KERTTU HAUTA
Emballeringen dagtid

1. Genom Ulrika när jag var uppe på expeditionen.

2. Pensionsgenomgången! Avtalspensionen ligger inte egentligen med bland medlemsförsäkringarna, den är något som finns i och med kollektivavtalet, men jag undrade om den, om hur det fungerar o.s.v. och då gjorde vi en djupdykning i pensionssystemet och hur det ser ut för just mig och min man. Nu vet jag mycket mer om hur pensionsförsäkringarna fungerar. 3. Jag tycker att det var väldigt bra!

ROBERT KRAPPROT
El/Auto

1. Det var en av studieuppsökarna som tipsade om det här.

2. Bra att få kunskaperna, även om priset på de olika försäkringarna, för att kunna göra en jämförelse mellan olika försäkringar och även mellan olika försäkringsbolag. 3. Som helhet var det bra. Att då och då gå igenom sina försäkringar är bra!

Bara för dig och dina arbetskamrater!

Du som omfattas av kollektivavtal har fördelen att din arbetsgivare sätter av 4,3 procent av din lön till avtalspension. Du får själv välja vem som ska förvalta dessa pengar.
Glädjande nog finns det ett enkelt och bra val som syftar till att ge dig flera tusenlappar extra varje månad i pension.
Välj Folksam-LO Pension så får du dina pengar placerade i en generationsfond som följer din ålder. Du slipper sköta placeringarna, får lägre avgifter och kan se fram emot din tid som pensionär.

Folksam-LO Pension

folksamlopension.se FOLKSAM•LO PENSION **| 020-414 414**

80 procent av fondväljarna väljer Folksam-LO Pension. Detta när privatanställda arbetare väljer förvaltare för sin avtalspension.

SAMTAL MED JAN GUILLOU DEL 2

Jan Guillou utanför hans hus. I bakgrunden syns författarens skrivarstuga.

Samtalet med författaren Jan Guillou inleddes i förra numret av PappersMagasinet och var då koncentrerat till senaste boken ”Brobyggarna”. Den 31 oktober besökte Jan Guillou Hallstavik i samband med en författarafton på biblioteket. Om det mötet går att läsa på annan plats i tidningen.

Innan vi låter samtalet glida över på några andra områden ställer vi ett par avslutande frågor i anslutning till den nya romansviten ”Det stora århundradet”

RB: Det händer ofta att en bok av dig så småningom filmatiseras. Finns det redan några planer för Brobyggarna?

JG: Verkligen inte! Det här skulle då bli en TV-serie av engelsk typ, till en kostnad av en miljard eller så! Att rekonstruera Första Världskriget i Afrika …- ja, alltså, allt går…Kappseglingsregattan i Kiel 1907 – hur gör man det?

RB: Handlar det inte om vilken story som finns att berätta?

JG: Ja - det finns en tysk story, förstås. Som absolut icke-tysk får man ju antagligen en mycket större rätt att ta Tyskland i försvar än om man vore tysk själv.

På bordet ligger den norske författaren Jon Michelets senaste bok ”Mappa mi. En beretning om ulovlig politisk overvåking”. Den påminner om en delvis gemensam bakgrund mellan Jan Guillou och mig. Vi var båda med om att bygga upp Folket i Bild/Kulturfront på 70-talet, vi tillhörde under en tid samma politiska parti på vänsterkanten, vi var internationellt engagerade – jag främst i FNL-grupperna, Jan i Palestinagrupperna. När Jan greps av SÄPO och låstes in på Långholmen demonstrerade vi för hans, Peter Bratts och Håkan Isacsons frigivning. Vi har båda funnits i de olagliga och hemliga åsiktsregistren. Jon Michelet var partikamrat i det norska broderpartiet och även han var utsatt för politisk över-

vakning i såväl Norge som Sverige. I höstas möttes Jan och Jon på bokmässan i Oslo för att diskutera denna politiska åsiktsregistrering.

RB: I den här serien om 1900-talet antar jag att det är svårt att gå förbi arbetarrörelsens roll. På något sätt lär den väl komma in i berättelsen. Hur är ditt förhållande till arbetarrörelsen i allmänhet och fackföreningsrörelsen i synnerhet?

JG: Jag har alltid varit en ”sympare” på det sättet men jag har heller aldrig varit arbetarklass. Det avgörande är inte klasstillhörighet utan klasståndpunkten. Jag kommer som författare alltid ha mycket enklare att skildra överklassen än arbetarklassen. Jag kan själv aldrig bli någon proletärförfattare, jag jobbade lite i hamnen som student, men det är liksom min enda verkliga kontakt.

Vänsterrörelsen bestod mest av utklädda borgarbarn - jag klädde aldrig ut mig till arbetare som en del kamrater gjorde. Jag ansåg det fullständigt meningslöst och dessutom genant. Man kan inte välja sina föräldrar.

Jag kommer inte ha något problem med att skildra överklassen, men däremot deras tjänstefolk, men det är ett problem och problem är till för att lösas. Författeri är trots allt ett yrke baserat på intuition och egna upplevelser.

RB: Arbetarrörelsen har vållat dig en del skada, IB-affären, Geijer osv.

JG: Ja, och sig själv! Det är ingen skillnad mellan Palme och mig vad gäller bakgrund. Det blir groteskt när han står och försvarar att Peter Bratt och jag åkte i fängelse; (citerar Palme) ”lagen gäller lika för alla, och den gäller även överklasspojkar”. Ska han säga! Hela den där konfrontationen, mellan den intellektuella vänstern, som jag kom att tillhöra, och socialdemokratin, börjar med att Tage Erlander begår ett pyramidalt misstag när Vietnamrörelsen börjar 1965 och de första demonstranterna slås ned med en väldig brutalitet. Sköld Peter Matthis och några till stod på Hötorget -65 och håller upp en (så här stor) banderoll där det står ”Stoppa kriget i Vietnam”. Snart är de omringade av polisbilar där poliserna väller ut, misshandlar dem, griper dem och sen får de dagsböter på tiotusentals kronor, alltså hundratusentals kr idag. Som vi naturligtvis sen samlade in.

Sköld Peter Matthis grips av polis 1965

Allt gäller frågan om ett orättfärdigt folkmord i Sydostasien baserat på en idiotteori som kallas ”dominoteorin”: ”Hellre död än röd” kort sagt. Om vi inte dödar de här människorna i de vietnamesiska byarna med napalm så kommer de att bli kommunister och då faller Vietnam och då faller världen. Alltså – det är idioti!

Då tar Tage Erlander ställning på det sättet att han säger åt alla unga Vietnamdemonstranter att ” den som inte stödjer USA är kommunist” och däri har han fel, till att börja med, det räcker med att vara Kristdemokrat, ideologiskt sett, för att vara emot ett folkmord. Men han kommuniststämplar oss och en hel intellektuell generation vandrar ut i en politisk öken – ”Ok, gubbjävel, då är vi kommunister!” Där börjar den antagonism som blir väldigt hätsk beroende på att det är mera känslor än sakfrågor som konstituerar motsättningen.

Palme kan ju inte ha haft en särdeles annorlunda upp-

fattning än vad vi hade vad gäller Vietnamkriget. Ändå betraktade han oss som arbetarrörelsens fiender, överklasspojkar o.s.v. Hela den där motsättningen är ett sorts historiskt misstag.

RB: Tycker du att nutidens (s) gjort upp med sin ”skuld”?

JG: Nej, jag tror att det fortfarande finns en vänsterhatar-reflex inom socialdemokratin som sitter kvar i tapeten från den där tiden.

RB: Har facket någon roll att spela idag?

JG: De söker sin roll. Vi har en borgerlig regim som vill frikoppla facket från all politik, för det första. För det andra sätta igång att sätta igång att inskränka arbetsrätten på ungefär det sätt som Margaret Thatcher gjorde i England. Annie Lööf (c) förklarar att Thatcher är hennes politiska förebild och ingen reagerar för det! Fackföreningsrörelsen kommer att utsättas för ett allt hårdare tryck från den här borgerliga regimen så länge den är kvar enligt de metoder som Thatcher tillämpade.

RB: Klarar facket av att möta det hotet?

JG: Jag är verkligen inte man att bedöma det. Fackföreningens klassiska kampmedel är ju neutraliserad. Storstrejker i Sverige är inget som vi skulle kunna tänka oss idag - av någon anledning. Solidaritetsstrejker förekommer väl inte heller, så vitt jag vet, längre? Att t.ex. Transport går i strejk för att solidarisera sig med något annat fackförbund som på 60-70-talet!?

Facket har verkligen anledning att söka sin moderna roll i hur facket idag ska bli en kamporganisation.

RB: Du är ju både författare, journalist och samhällsdebattör. Tycker du att det är någon svårighet att kombinera de olika rollerna?

JG: Nej. I musikvärlden är det vanligt, om vi tar de s k träblåsinstrumenten, saxofon och klarinett, så finns det musiker som spelar de båda besläktade instrumenten. Man vet ju omedelbart när man tar upp klarinetten att det här inte är en saxofon. På samma sätt är det här. Om jag vill berätta den här historien av de och de skälen: ska jag då använda saxofonen eller klarinetten? Allmänt sett kan man säga att om alla fakta är kända i den här historien som nu ska angripas, på något sätt, då är klarinetten, det vill säga journalistiken, bäst. Men om det bara finns ett fåtal kända fakta, då blir det saxofonen, alltså litteraturen. Den får man hitta på, ljuga och skarva i. Arn Magnusson går inte att göra som någon sorts historisk berättelse för vi har inte en enda replik från den tiden sparad, utan vi har husgrunder som står lite här och var i Sverige. På vissa teckningar ser man ursprungsgrunder och ser konstnärens fantasi om hur huset såg ut – på samma sätt kan man göra som författare. Att med så kloka gissningar som möjligt, fylla i vad verkligheten var, det kan man aldrig göra som journalist eller historiker. Jag har t.o.m. råkat ut för det omvända problemet. När jag hade skrivit fyra historiska romaner, låt vara från 1200-talet, så hade jag liksom en lucka innan jag skulle börja med nästa stora projekt. Tänkte då att nu ska jag passa på att göra den där storyn som trängtar efter att bli skriven – nämligen häxprocesserna på 1600-talet! Eftersom jag hade skrivit 4 historiska romaner trodde jag att jag hade ångan uppe för det. Det blir naturligtvis en roman i 1600-talsmiljö, flammande bål mot natthimlen – här saknas inte dramatiska effekter! Mödrar som slits skrikande från sina barn – här finns action! När jag började studera faktamaterialet så ser jag att i Sverige, till skillnad från de flesta andra länder, så är dokumentationen så väl bevarad så att vi har namn och adress på alla häxorna. Vi har namn på deras bödlar, namn på deras domare, domskälen och motiveringarna - allt är kvar! Vi har t.o.m. det uppror som startade bland yngre intellektuella domare i Stockholm som ledde till att man avslutade det hela. Deras konspirationsplan för att få slut på de här dumheterna finns kvar. Då har författaren ingenting att tillägga, då blir det nästan tjänstefel att sätta igång att hitta på kring det här, när det finns så mycket bevarat. Alltså gjorde jag en faktabok, dvs journalistik, istället. Så de här två instrumenten, de är beroende på ämnet, helt enkelt.

RB: Da Costa-fallet lämpar sig alltså inte för en roman?

JG: Nej, för då tror ingen på det. I en sådan historia, där nu alla ståndpunkterna är klara, där borde man skriva den bok som Per Lindeberg skrev. Ett jättearbete att gå igenom hela den rättsliga proceduren. Men att göra roman av det är meningslöst, för där har romanen ingen trovärdighet.

RB: Vad betyder Roslagen för dig?

JG: Lugn och ro och arbete - vara i fred. Har under 30 års tid bekantat mig så mycket med naturen här så att jag kan den här roslagsnaturen. Jag kan djur- och fågelvärlden och på det sättet har det blivit min hemmaplan.

RB: Har du varit i Hallstavik tidigare?

JG: Hallstavik har jag åkt igenom då och då. Det fanns en bra fiskhandel och det finns ett systembolag. Jag kör alltid förbi Hallstavik när jag åker mellan Stockholm och här och har lagt märke till att Hallstaviksbor kör mycket fortare än andra. Om det kommer någon med ”fartstjärt” och kör jävligt fort vet jag att han ska in till Hallstavik – alltid! Det är någonting med bilkulturen i Hallstavik som syns på vägarna, både när man kommer från Östhammarshållet och från det andra hållet. Man känner alltid igen Hallstaviksbilisterna!

RB: Har du besökt ett pappersbruk någon gång?

Ja, det har jag säkert gjort! Slakterier och gruvor och så där, på Folket i Bild-tiden, för då skulle vi skildra arbetarklassen, vilket i huvudsak var, tyckte jag, fotografernas jobb. Ta snygga bilder i motljus i gruvorna och sådant där. Själv skulle jag intervjua arbetarna om hur det var att vara arbetare. Jag antar att jag ställde så kloka frågor jag kunde förmå om den saken och fick väl bra svar. Men jag hade alltid ett avspänt, kamratligt och vänligt förhållande till de människorna jag träffade ute i industrierna. Det tror jag beror mycket på att jag aldrig klädde ut mig till arbetarklass och aldrig gjorde mig till. Fick en känsla av att man blev mer respekterad då - ”Jag är en journalist från Stockholm, ställer jag dumma frågor får du säga åt mig så gör vi det bättre” - än att komma särskilt slafsigt klädd för att se ut som en arbetare fast man är lärarson från Bromma!

RB: **Men det är inget speciellt pappersbruk du minns?**

JG: Nej, inget speciellt bruk jag kommer ihåg - nej.

RB: Är det så att du skulle vilja besöka ett pappersbruk så är det bara att du hör av dig!

JG: Det tror jag säkert! Min bild av pappersbruk är att det är stark lukt, starka ljud och stora maskiner. Man ser timmerbilarna som åker till bruket men man ser aldrig pappersrullarna som åker därifrån.

Text och bild: **Roger Berglund / Anders Lidén**

Jan Guillou på verandan i Flybo

SKYDDSOMBUDENS ÅR 100 ÅRS JUBILEUM

Skyddsombuden fyller hundra år 2012. De första skyddsombuden på svenska arbetsplatser utsågs 1912. Hundra år med skyddsombud för ett säkrare arbetsliv.

Det finns cirka 70.000 skyddsombud inom LOs förbund. Arbetsmiljöombud finns också inom TCO- och Saco-förbunden.

Under 2012 kommer LO samt LO-förbunden och LO-distrikten att på olika sätt uppmärksamma de fackliga skyddsombudens stora insatser för en bättre arbetsmiljö. I går, i dag och i morgon.

1912 infördes en bestämmelse i den dåvarande arbetarskyddslagen som gav arbetstagarna rätt att utse ombud. Detta var början till dagens skyddsombud, även om själva benämningen skyddsombud inte började användas förrän 1938.

Under de första decennierna hade ombuden den dubbla uppgiften att företräda arbetstagarna och att bevaka statens intresse av bättre hälsa i arbetet. I första hand skulle ombuden företräda arbetstagarna i samband med de statliga yrkesinspektörernas besök. Yrkesinspektörerna hade rätt att kontrollera men inte att förelägga arbetsgivarna att ändra något. Det var länsstyrelsernas uppgift.

Under 1930- och 1940-talen utvecklades både arbetarskyddslagstiftningen och samarbetet mellan arbetsmarknadens parter. Antalet skyddsombud ökade och skyddskommittéer började bildas på större företag. LO och Svenskt Näringslivs föregångare, Svenska Arbetsgivareföreningen, slöt det första arbetarskyddsavtalet.

Det var dock fortfarande svårt att rekrytera skyddsombud, särskilt på små och rörliga arbetsplatser med tillfälliga och korta anställningar. 1949 infördes i arbetarskyddslagen en rätt för de fackliga organisationerna att utse regionala skyddsombud, men bara med Arbetarskyddsstyrelsens tillstånd. 1974 utvidgades systemet med regionala skyddsombud till hela arbetsmarknaden och tillståndsprövningen slopades.

Alla skyddsombud som är utsedda av den lokala fackliga organisationen har samma ställning som facklig

representant och samma lagstadgade rättigheter när det gäller att agera i arbetsmiljöfrågor.

SO HSO RSO

Skyddsombud (SO)

Anställd på ett arbetsställe och utses av den lokala arbetstagarorganisationen att verka inom sitt skyddsområde på sitt eget arbetsställe.

Huvudskyddsombud (HSO)

Om det finns fler än ett skyddsombud på arbetsstället ska ett av dem vara huvudskyddsombud. Beroende på verksamhetens omfattning på arbetsstället kan det finnas behov av fler än ett huvudskyddsom-

Regionalt skyddsombud (RSO)

Är inte knuten till ett bestämt arbetsställe utan verkar på förbundets/regionens/avdelningens uppdrag mot ett flertal arbetsställen inom ett visst geografiskt område.

Varför är du skyddsombud?

KICKI HUMELL
Emballeringen

Redan vid 2006 så blev jag intresserad av skyddsombudsuppdraget, men det blev inte av den gången. Men 2009 var skiftlaget utan skyddsombud igen och vi diskuterade i skiftlaget vem som skulle ta uppdraget. Arbetskamraterna tyckte att jag skulle ta uppdraget. Jag kunde inte så mycket om arbetsmiljö men jag var intresserad. Utbildning fick jag och nu har jag lärt mig en hel del och så lär man sig mera hela tiden och så tycker jag att det är intressant för det händer så mycket på min arbetsplats med projekt och dylikt, nu får man mera information och man kan påverka vissa saker samt att man är en länk till arbetskamraterna.

ÖRJAN JANSSON
Smörjare

Innan jag kom till Hallsta så var jag skyddsombud i IF Metall på min förra arbetsplats på Rånäs Bilfjädrar och så fick jag frågan om jag ville bli skyddsombud på valsverkstan, och självklart ville jag det för jag har stort intresse för arbetsmiljöfrågor och ordning reda på arbetsplatsen.

MARIKA ERIKSSON
Rullalagret

Det fanns behov i rullarlaget för ett skyddsombud till och jag blev tillfrågad 2010. Jag hade inte tänkt i dom banorna tidigare, men jag sa ja, och det har jag inte ångrat för det är intressant med arbetsmiljöfrågorna. Nu har jag fått lite utbildning också så jag känner mig lite säkrare.

BILDREPORTAGE EMBALLERINGEN

Till Emballeringen, eller packen som den emellanåt lite slarvigare kallas, kommer alla de rullar som ska packas, vare sig det handlar om rullar direkt ifrån rullmaskinerna, eller i retur från magasinet som ompackning och/eller omrullningsrullar.

Emballeringen har två olika linjer, den gamla - linje 3, och den nya - linje 1. L3 byggdes 1974, L1 installerades 1998.

De bredaste rullarna som idag kan packas är ca 4500 mm, vikter upp till 8 ton är möjlig kapacitet. Ibland packas små rullar samman två och två till ett enda kolli. Diametern är som mest ca 1500 mm. Prestandan är totalt ca 4500 rullar/dygn, men ibland nämns emballering och ”flaskhals” i samma mening.

Packlinjerna har moderniserats genom åren, en utveckling som fortfarande fortgår, mot mer automatik och mindre manuellt arbete. Principen för de båda linjerna är densamma även om arbetsmomenten i en jämförelse ser ganska annorlunda ut och kommer i lite olika ordning. När de liggande rullarna kommer in i EMB identifieras de genom att ett rullkort med en streckkod läses av. Rullarna vägs och mäts. Gavelrondeller av tjock wellpapp ställs på plats (rullarna kommer senare att förvaras ståendes på högkant) omslagspappret rullas på och ”utsticket” kantviks. Därefter limmas, de med smältlim förberedda ytterrondellerna, på. Dessa pressas fast under tryck och med hög värme mellan de s.k. pressplattorna. Rullarna ska även etiketteras, där finns bl.a. information om var någonstans rullen ska placeras i vårt eget lager, det s.k. magasinet, dels vilken destination rullen har i världen. När allt detta är gjort skickas rullen iväg på transportörer till ett sorteringsbord där de sorteras till lämpliga trucklaster för kommande transport och utplacering i nyss nämnda magasin. Därifrån kommer de senare att transporteras vidare ut i Sverige och världen med båt, lastbil eller med järnväg.

Text : **Anders Lidén** Foto: **Mikael Holmberg**

Emballeringens Linje 1

Jonas Edvinsson och Tony Strömberg i L1:s kontrollrum.

Jim Klevinge slitsar hylsor.

Kim Terol vid pressplattorna på Emb L3.

Visioner, mål och framtidsplanering

Nu har studiemålen för 2012 fastställts och de ser ut så här:

- En Medlemsutbildning
- Påbörja utbildningen kring ”Löftet”
- Utbildning för KO i Bemanningsfrågan
- UVA eller Mångfaldsutbildning för KO
- En Bättre Arbetsmiljö (BAM)
- Påbörja SO-skolan II (om psykosocial arbetsmiljö)

Som synes fortsätter vi 2012 vår satsning på att utbilda oss i bemanningsfrågorna. Under hösten har vi skickat styrelse- och HSO-folk i två omgångar till LO:s utbildning om Bemanningsavtalet. Tommy Croon på verkstan säger: ”*Det var jävligt intressant och bra att få del av andras erfarenheter av hur illa det fungerar på många håll.*” En tredje konferens kommer att ske under hösten. Nästa år är det kontaktombudens tur. Frågan bevakas också i PappersMagasinet.

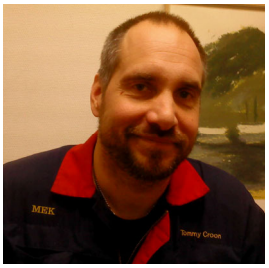

Tommy Croon

Löftes-utbildningen har varit svår att komma till skott med fr f a beroende på HNS2. Vi hoppas att något händer på den fronten under 2012. Kontaktombuden har fått en genomgång om rasismen i Sverige av Magnus Manhammar från Expo. Detta kommer nästa år att följas upp med en mångfaldsutbildning.

Annars rullar förtroendevaldautbildningen på. Mikael Andersson, Tommy Croon och Örjan Jansson har varit på Förbundskursen i Sigtuna. Ann-Britt Mattsson har gått förbundets revisionsutbildning. Jaana Kuusisto har gått en facklig handledarutbildning och Ulla Strandbergh en utbildning om den svenska modellen. Vi passade på att fråga Jaana hur handledarutbildning var. Jaana: *Vi fick vet hur viktigt det är att vara förberedd inför kursen om man är kursledare. Vi fick se på lite film om hur man kan använda olika sätt att presentera det man vill ha fram, lite grupparbete och hur de arbetar som redan är handledare. Jag tycker kursen gav mig kött på benen för att hjälpa till på hemmaplan i våra kurser.* Tre personer har varit på seminarium om rehabfrågor och längre fram kommer ett par konferenser kring ”hållbart arbetsliv” dit vi kommer att skicka flera personer.

Vår egen vidareutbildning av försäkringsrådgivarna sker i samarbete med Folksam i slutet av november.

Studieuppsökeriet gav i år ca 45 anmälda vilket inte är så mycket som vi är vana vid – men även här har förstås neddragningarna på bruket spelat in. Anmälningarna har vidarebefordrats till ABF som ska försöka slussa in anmälningarna där det är möjligt. Någon kurs kanske vi kan anordna själva. Svets- och styckningskurserna har lockat flera men dessa är svåra att hitta lämpliga lokaler och ledare till. Samhällsekonomi till husbehov kommer att bli av men skulle behöva ytterligare någon intresserad. Mer aktuell utbildning är svårt att tänka sig.

Studiebesök kan också vara ett sätt att utbilda sig och ta del av andras erfarenheter. Avdelningen besökte därför Pappers avd 50 i Kvarnsveden i oktober för att höra lite hur dom arbetar. Avd 50 bedriver sedan många år en framgångsrik medlemsutbildning bland medlemmarna. Vi hann också med ett besök på fabriken, på Metsos valsverkstad och en rundtur i Falu Koppargruva. Dagen efteråt ägnades åt team-bildning på Rankhyttans Herrgård.

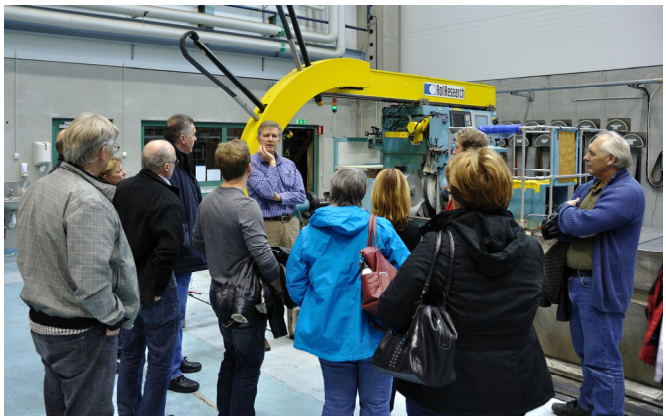

68:s styrelse besökte Metsos valsverkstad Foto: Janne G.

I början av november hölls förbundets centrala studieorganisatörskonferens på LO-skolan Runö. Utbu-

Gemensam bild innanför Kvarnsvedens grindar *Foto: Janne Grundelius*

det och budgeten för 2012 diskuterades. Budgeten omfattar drygt 9 mkr. I förslaget ligger det bl a fyra Förbundskurser, två Lag & Avtalskurser, fyra Miljökurser och en Ungdomskurs. Dessutom två valberedningsutbildningar och steg 1 för Kassörer/Revisorer. Medlemsutbildningarna uppskattas till ca 175 och 60 platser på LO-kurserna har budgeterats. Från avd 68 och Gävle-Dala önskades en konferens kring outsourcing-/bemanningsfrågan, vilket övriga distrikt instämde i. Nytt i LO:s kursutbud för 2012 är en kurs om ”Kemiska hälsorisker” (vecka 16) och en annan kallad ”Säkerhetskultur” (vecka 22 och 29). Kvalitén på dessa är svårt att sia om innan de har genomförts – men vi håller tummarna för att de blir bra. På studiekonferensen redovisade Lars-Åke Henriksson från LO den förbundsgemensamma kampanjen ”Alla kan göra något – att motverka främlingsfientlighet och antidemokratiska krafter” som skall pågå t o m 2014. I denna fråga finns en motion inlämnad till förbundet från avd 68.

Roger Berglund

Inuti Falu Koppargruva *Foto: Janne Grundelius*

IDEOLOGISKOLAN ANARKISM OCH SYNDIKALISM DEL 2

I förra Ideologi-artikeln beskrev vi några anarkistiska symboler. Några kanske behöver en ytterligare förklaring. Ofta ser man ett ensamt A på en vägg, knapp, fana eller något – A:et står då för **A**narkism. Men ibland ligger ett O under A:et (som symbolen i förra artikeln), eller A:et är omringat av ett O – i de fallen står O:et för **O**rdning. SAC:s logga i förra numret är den ursprungliga, idag har de en mer modernistisk logga. Till sist några mer ord kring anarkistfanan. Från början var den hel svart för att därefter bli röd-svart. Den ”gröna” anarkismen har bytt ut det röda mot grönt. I anarkistiska manifestationer kan man se alla dessa varianter samtidigt samt ibland ytterligare andra.

Den nya SAC loggan

Här följer en presentation av några framträdande och betydelsefulla anarkistiska och syndikalistiska personer internationellt och i Sverige.

Fransmannen **Pierre-Joseph Proudhon** är en av anarkismens första filosofer. Han föddes 1809 och dog i Paris 1865. Pierre-Joseph Proudhon började som typograf innan han övergick till att bli publicist och författare. I sin bok ”Vad är egendom?” (1840) utvecklar han sin teori om egendoms- och värdeläran. ”Egendom är stöld” är hans mest kända formel. Värdeläran hade två sidor; bruksvärdet och bytesvärdet. Det enda som skapade ett värde var arbetet och eftersom all egendom skapats genom arbetet skulle detta värde (egendom) därför, enligt Proudhon, återföras till dem som skapat det.

Michail Aleksandrovitj **Bakunin** (namnet kan variera något i olika böcker, på gravstenen står t ex Michel) föddes i Tver utanför Moskva 1814 och dog 1876 i Bern i Schweiz. Han är också en av anarkismens tidigaste förgrundsfigurer. Samarbetade mycket med Karl Marx i början och översatte Kommunistiska Manifestet till ryska. Bakunin flyttade först till Berlin och sedan Paris där han träffade såväl Marx som Proudhon. Han är i första hand en aktivist och organisatör även om han skrev en del, mest känd är boken Gud och Staten som utkom 1882 – sex år efter hans död. Brytningen med Marx berodde på att de hade olika syn på statens och partiets roll och hur Första Internationalen skulle organiseras. Medan Marx förespråkade ett styre genom ”proletariatets diktatur” ansåg Bakunin att staten skulle avskaffas direkt efter revolutionen. Bakunin var motståndare till all form av auktoritet, vilket ju också är själva kärnan i den anarkistiska idén. Bakunin gästade Sverige några gånger och en av dem som bekämpade Bakunin, genom anonyma insändare i Posttidningen, var den tidigare Holmenägaren Louis De Geer . Den svenske författaren August Blanche hyllade däremot Bakunin och skrev att han ”var en av vår tids mest upplysta och mångkunniga person.”

Pierre-Joseph Proudhon

Michail Bakunin

Om Bakunin var anarkismens organisatör så var **Pjotr Kropotkin (Peter Krapotkin)** anarkismens förste store teoretiker. Även han var ryss med adlig bakgrund som härstammade tillbaka till de första ryska tsarerna – han kallades för ”anarkistfursten”. Han föddes 1842 och dog 78 år gammal 1921. Om Kropotkins liv finns mycket och mycket märkligt att berätta t ex att han blir bästa elev på finaste militärhögskolan i Ryssland, att han blir tsarens personliga page, han blir geograf och naturforskare. Han besöker Sverige flera gånger och kan tala svenska. I början av 1870-talet reser han runt i Europa, träffar där politiska flyktingar från sitt hemland och schweiziska urmakare som är anarkister. Pjotr blir anarkist. Förklädd till bonde fängslas han i Ryssland 1874 och rymmer två år senare via bl a Sve-

rige till England. De kommande åren reser Pjotr runt i Centraleuropa och agiterar samtidigt som han skriver. Startar den anarkistiska tidningen Le Révolte. Hans mest kända skrifter är ”Erövringen av brödet” och ”Inbördes hjälp”. Kropotkin tog avstånd från marxismens centralism och förklarade att ”Där makten finns, där finns ingen frihet”.

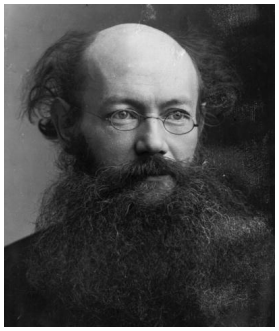

Pjotr Kropotkin

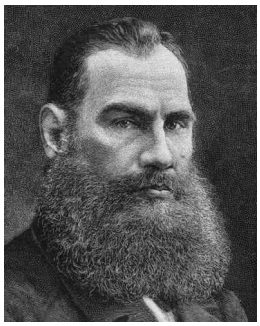

Leo Tolstoj

Ytterligare en manlig ryss bör nämnas - **Leo Tolstoj** (1828-1910). Den kände författaren med bl a Krig och fred och Anna Karenina anslöt sig också till anarkismens idéer men kom att bli en representant för den kristna anarkismen.

En företrädare för den feministiska anarkismen var halvryskan **Emma Goldman**. Hon föddes 1869 i ryska Kaunas (idag Litauen) och dog i Toronto, Kanada 1940. Det feministiska epitetet fick hon bland annat därför att hon förespråkade födelsekontroll och fri kärlek. Redan vid 16 års ålder flyttade hon till USA och efter Haymarketmassakern i Chicago i maj 1886 närmade hon sig anarkismen. (Inom parentes kan berättas att denna massaker, 28 döda, ledde till att man utsåg 1:a Maj till arbetarnas högtidsdag och till minne av Haymarket). Emma blev en välkänd agitator som drog publik i tusental, hon skrev även böcker och startade tidningen Mother Earth. Hon fängslades flera gånger för anstiftan till upplopp och medverkan i politiska attentat. Emma Goldman deltog även i det spanska inbördeskriget.

Ovanstående representanter för anarkismen är några av de tongivande i den tidiga rörelsen. Det finns förstås många fler, både samtida och senare, t ex **Henry David Thoreau, Josiah Warren, Noam Chomsky, Mary Wollstonecraft**, italienarna **Sacco** och **Vanzetti** terade i förra artikeln blev det främst syndikalismen som fick någon betydelse i Sverige, men även den har ett fåtal namnkunniga företrädare. Anarkisterna återfanns främst bland kulturfolk som författarna **Leon Larsson** (nuvarande författaren Herman Lindqvists morfar), **Axel Holmström, Axel Österberg, Victor Arendorff** och konstnären **Ivan Aguéli**. Dessa följdes av bl a syndikalisterna **Folke Fridell, Stig Dagerman** (från Älvkarleby) och delvis **Moa Martinson.**

Anarkismens första stora namn i vårt land är troligen **Henrik ”Hinke” Bergegren** (1861-1936). Hinke tillhörde en radikalare del av socialdemokratin och blev 1908 utesluten ur partiet. Även han var författare, journalist och redaktör. Skrev både romaner, noveller och drama. Vid sidan av den socialistiska agitationen var han också en stark förespråkare för en ny sexualsyn och för användande av preventivmedel, något han dömdes till fängelse för. ”Det är bättre med kärlek utan barn än barn utan kärlek” är ett känt Hinkecitat.

Emma Goldman

Albert Otto Jensen

Albert Otto Jensen, född 1879 och död 1957, är det andra stora anarkist/syndikalist-namnet i Sverige. Även han var journalist och redaktör, bl a för syndikalistiska Arbetaren 1928-1950. Han var en agitator och dömdes flera gånger till fängelsestraff för antimilitarism. För att undgå fängelse vistades Albert tidvis i både Norge och Danmark. Albert Jensen var gift med Ottar d v s **Elise Ottesen-Jensen** som var en av de betydelsefullaste agitatorerna för sexualupplysningens införande i Sverige. Hon var med och grundade RFSU – Riksförbundet för sexuell upplysning. Här kan man se kopplingen till både Hinke Bergegren och Emma Goldman.

Sveriges mest kände syndikalist**, Joel Hägglund**, var verksam i USA där han blev berömd under namnet **Joe Hill**. Vi återkommer med en särskild artikel kring Joe Hill i kommande nummer.

Roger Berglund

Santorini

Den vackra vulkanín

VYKORT FRÅN SANTORINI

ULLA STRANDBERGH

Santorini en av greklands mest magiska öar, fick jag och min familj uppleva en vecka i september. Ön är väldigt speciell, karg och klippig, med röda och svarta stränder, små städer byggda på de högsta klipporna, med en fantastisk utsikt över det blå havet som möter den lika blå himlen(vår vecka där var den helt molnfri).

Mitt i mot Santorini ligger den aktiva vulkanön Néa Kaména som närmast betyder ”nyligen bränd” som hade sitt senaste utbrott 1950 vilket även i sin tur orsakade en jordbävning som förstörde många av öns byar. De flesta som semestrar på ön väljer att bo vid de populära stränderna Kamari eller Perissa. Vi valde att bo i Kamari det passar bättre om man har barn med sig. Santorini var ursprungligen en rund ö, men en jordbävning och ett vulkanutbrott på 1400 fkr gjorde att ön sjönk på mitten och den fick det utseende den har i dag, det är en av anledningarna att många tror att detta var det verkliga Atlantis.

Kamari stranden

Öns officiella namn är i dag Thira. Den har haft många olika namn genom tiderna, den kallades i början Stroggyli(”rund”) eftersom detta var dess form. När fenicierna kom till ön kallade de den för Kallisti (”den bästa”) till sist fick den namnet Thira efter dess första kung. Man kan i dag besöka resterna av det antika Thira som ligger vackert beläget och högt uppe på udden Mesa Vouna, som skiljer stränderna Kamari och Perissa åt. En brant och slingrig väg upp är det, ja ni förstår jag bara måste upp dit för att beskåda denna fantastiska plats, fick skjuts upp på ”moppe” vilket är ett bra fordon att färdas med på denna ö. När jag senare började min vandring ner passerade

I fjärren syns vulkanön Néa Kaména

jag ett underbart litet kapell som låg inkilad i en ravin, en magisk plats för en stunds andhämtning.

Vi hyrde även bil några dagar för att på detta sätt utforska ön, kan också rekommenderas. Ett besök i huvudstaden Fira och även staden Oia (där man kan beskåda solnedgången i havet), underbara små ställen med vita små hus och blå dörrar och fönsterluckor. I Fira kan man om man kommer med båt dit få rida på en åsna upp för de slingriga trapporna till staden, men det finns även en linbana för de som vill ha en snabbare transport.

Efter en dags rundtur med bil och två barn som började bli otåliga -finns det inte någon stans man kan bada? Döm om vår förvåning då låg den där som en hägring, vid slutet av grusvägen, en pool, som vi kunde bada i och vi hade den helt för oss själva, snacka om nöjda barn, som plus serverades ett stort lass med glass.

Resterna av den antika staden Thira

Kyrkan med blåa kupolen

Vart man än åkte på ön så såg man vinodlingar, det inhemska vinet vinsantos som ortsbefolkningen är väldigt stolt över, är ett vitt dessertvin som smakade mycket bra. Vinrankorna verkar växa väldigt bra i lava-jorden. Man exporterar faktiskt en stor del av jorden, den används främst för att tillverka lättbetong.

Måste även nämna alla dessa underbara kyrkor, vita med sina blå kupoler som väl absolut är den mest kända bilden av Santorini, och det finns många ca 300, så ni förstår på denna lilla ö ser man kyrkor över-allt. Moppen användes även en dag för att ta oss upp till den gamla huvudstaden Pyrgos, den ligger vackert belägen nedanför en borg med utsikt över i stort sett hela ön. Bara i lilla Pyrgos finns det ca 30 kyrkor, den mest kända är profeten Elias kloster där det finns många gamla ikoner. Tidigt en morgon vid 5-tiden

Ulla njuter av den fantastiska vyn

begav sig stora delar av familjen ner till stranden för att se solen stiga ur havet otroligt vackert. Nere vid stranden ligger en härlig strandpromenad kantad med restauranger på nedsidan mot havet, på mot-satta sidan en massa affärer där man kan shoppa, många fina smycken gjorda av lavasten även andra

Den romantiska soluppgången

Vilken vacker havsutsikt

föremål där man använt sig av lavastenen. Många konstnärer bor på ön därför kan man köpa många originella saker som målade paraplyer och en hel del konst. Maten på Santorini är traditionell grekisk mat i huvudsak, souvlaki, tsatsiki, kleftiko, moussaka, osten saganaki och naturligt vis den grekiska salladen det är väl det som de är bäst på, sin egen mat. Är man i grekland ska man nog äta grekiska rätter för att äta gott. De serverar även mycket fisk, på menyn stod Fish and chips som jag gillar, men det var något helt annat än det jag trodde som serverades, för in på tallriken kom visserligen friterad potatis men fisken var en hel hög med små grå fiskar som inte alls smakade något vidare, det var väl undantaget annars var det mesta gott.

Huvudstaden Fira

Santorini är inte direkt någon billig ö, många lyxyachter såg man ligga nedanför Fira det pressar väl upp priserna. En middag kostar ungefär 100kr och en öl ungefär som i Sverige. Underbart var det att sitta och äta vid havet med en stor måne som lyste upp vågorna.

Text & bild **Ulla Strandbergh**

FAKTA OM SANTORINI

Land: Grekland **Periferi:** Sydegeiska öarna
Prefektur: Kykladerna
Huvudstaden: Fira
Språk: Grekiska **Yta**: 72 km²
Valuta: Euro 1€= 9,3 SEK
Telefon: +30 **Befolkningsmängd:** 13 600
Nationaldag: 25 mars
Priser: En middag kostar ungefär 100kr och en öl ungefär som i Sverige.
Visum: Krävs ej - EU land

NR 4 KRYSSLÖSNING

Å	R	S	T	I	D	E	R

Vinnare av NR 4 krysset är:

1: pris **Petra Pilz-Humell**, Utv. & Logistik

2: pris **Kristian Lönnqvist**, Ved/Massa

Grattis! Ni kan hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan.

LOTTAS MUMSBITAR

Hallongrottor

Ingredienser

- *150 g rumsvarmt osaltat smör*
- *¾ dl strösocker*
- *1 msk vaniljsocker*
- *1 nypa salt*
- *200 g vetemjöl*
- *1 tsk bakpulver*
- *ev 1-2 msk kallt vatten*
- *fast hallonsylt*

1. Rör samman smör, strösocker, salt och vaniljsocker.
2. Blanda bakpulver med vetemjölet och arbeta in det i smörblandningen. Känns degen lite för smulig kan man tillsätta 1-2 msk kallt vatten.
3. Rulla ut degen till en längd och låt den vila i 15-20 minuter i kylskåp.
4. Sätt ugnen på 175 grader.
5. Dela degen i 20 delar. Rulla dem till kulor och lägg i småbrödsformar.
6. Gör en urgröpning i varje kula med ett mjölat pekfinger och fyll med hallonsylt.
7. Grädda i 12-14 minuter. Har de inte fått färg kan man sätt dem högt upp i ugnen de sista minuterna.

Hallongrottor

KALENDARIUM 2011/2012

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
08 november	**15 november**		**25 november**	Förbundsmöte - motionstid går ut 21/9	17 -18 nov
06 december	**13 december**				
14 december					
17 januari	**24 januari**		**27 januari**		
14 februari	**21 februari**	**17 februari**		Distriktsmöte - Borlänge	7-8 feb

KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett ”lösenord”.
Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Lycka till!

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter
2: pris 1 st trisslotter

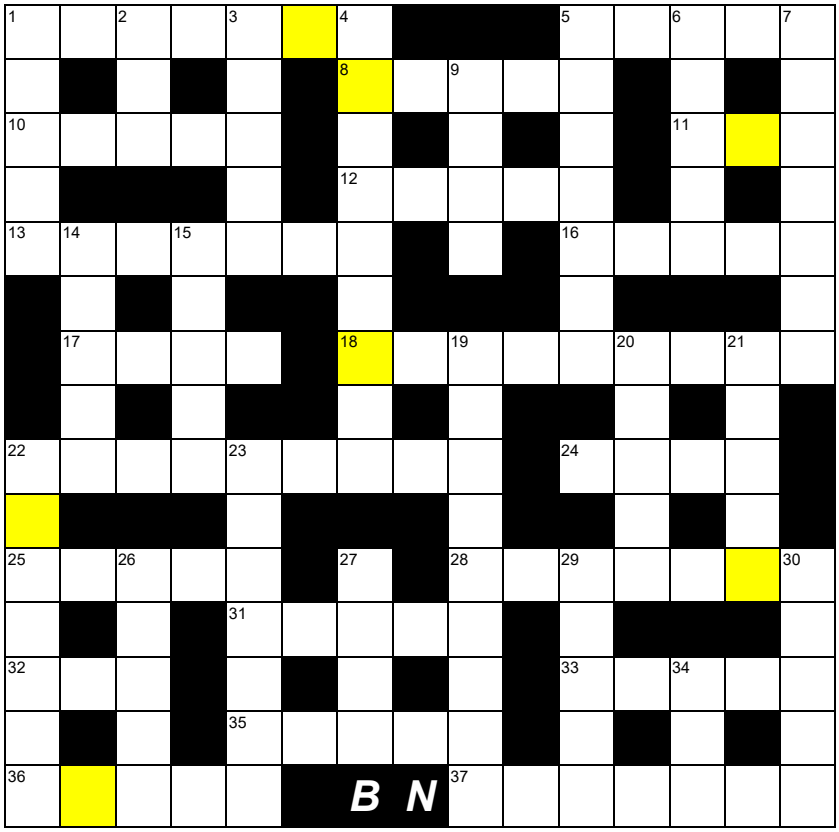

Vågrätt

1. Plagg ”överallt”
5. Fostrade olagligt
8. Axplock
10. Krig
11. Musikkanal
12. Starkt lim
13. Åkare hos Cornelis
16. Aktie
17. Högfärdig
18. Före MP3-spelaren
21. Smila
22. Är ofta novembernatten
24. Våra gamla gudar
25. Husvagnsenergi
28. Engelskt fullblod
31. Ljust öl
32. Omger Vatikanen
33. Förr
34. Visar uret
35. Förkastat
36. Hade Cornelis´ Fredrik
37. Är PappersMagasinet en

Lodrätt

1. Sålde elektronik
2. Öra i London
3. Spöken
4. Norsk tröja
5. Styr Sverige
6. Fattigdom
7. Diktatur
9. Blyg blomma
10. På avstängningsknapp
11. Kurage
14. Rekommenderade
15. Läsk
16. Vård
19. Dessert
20. Svart bläck
21. Narras
22. Körsbärstyp
23. Går det lika bra med
26. Är sekunda jmf med prima
27. Vill många starta
29. Mördad
30. Först på plats
34. Spottljud

Det ska löna sig att arbeta

Arbetsgivarna vill sänka lönerna för dem som tjänar sämst. Vi vill tvärtom att det ska löna sig mer att arbeta, för alla.

Inkomstklyftorna är för stora när det går över 40 industriarbetarlöner på en enda VD-lön i ett större börsnoterat bolag. Det är inte rimligt. Det är inte heller rimligt att fler och fler tvingas jobba med osäkra och otrygga anställningar eller att kvinnor tjänar sämre än män.

Vi vill att alla ska kunna leva på sin lön, påverka på jobbet och planera för framtiden. Det är smartare och mer lönsamt, för dig och Sverige, än att bara belöna ett fåtal.

Många har svårt att leva på sin lön hur hårt de än jobbar. Ändå vill arbetsgivarna inte höja lönerna för dem som tjänar minst.

LAYOUT: Pappers avd 68
TRYCK: 80g Colotech+

NÄSTA NR: 2012
FRAMSIDA: Aleksandar Srndovic
BAKSIDA: Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:
Anders Lidén
Erik Asteving
Lotta Nilsson
Ulrika Enlund
Stefan Pettersson
Mikael Holmberg

BESÖKSADRESS: Pappers avd 68
Tyskavägen 1
763 81 Hallstavik
TELEFON: 0175 26 390
INTERNET: www.avd68.com
ANSVARIG UTGIVARE : Aleksandar Srndovic
Tfn. 0175 26950